

Sygn. akt VI Gz 194/15

POSTANOWIENIE

Dnia 22 lipca 2015r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Renata Bober

Protokolant: asystent sędziego Karolina Sitek-Pelc

po rozpoznaniu w dniu 22 lipca 2015r. w Rzeszowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa: S. S.

przeciwko: (...) Sp. z o. o. w G.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanego na postanowienie Sądu Rejonowego w Rzeszowie V Wydziału Gospodarczego z dnia 5 czerwca 2015r., sygn. akt V GC 63/15;

postanawia:

oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Rzeszowie oddalił wniosek pozwanego o zwolnienie od ponoszenia kosztów sądowych z uwagi na brak dokumentów na poparcie podnoszonych we wniosku okoliczności.

We wniesionym na powyższe orzeczenie zażaleniu pozwany, reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, zarzucił postanowieniu naruszenie prawa materialnego, a to art. 103 ustawy z dnia 28 lipca 2005r.

o kosztach sądowych w sprawach cywilnych poprzez oddalenie wniosku pomimo braku jego merytorycznego rozpoznania oraz art. 109 w/w ustawy poprzez jego niezastosowanie i zaniechanie ustalenia istotnych, dla trafnego rozstrzygnięcia wniosku okoliczności, a mianowicie faktycznej sytuacji finansowej pozwanego.

W oparciu o tak przedstawione zarzuty wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia i zwolnienie pozwanego od kosztów sądowych względnie

o zmianę w oparciu o art. 395 § 2 kpc, a nadto o zasądzenie od powoda zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd zważył co następuje:

Zażalenie pozwanego nie zasługuje na uwzględnienie.

Na mocy art. 103 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych

(Dz. U. z 2005r., nr 167, poz. 1398, z późn. zm.) Sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie prawnej, jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie. Trafność rozstrzygnięcia wniosku

o zwolnienie od kosztów sądowych jest uzależniona w pierwszej kolejności od zgromadzenia dokładnych informacji o aktualnej sytuacji finansowej wnioskodawcy. Instytucja zwolnienia strony od obowiązku ponoszenia kosztów

sądowych w polskim systemie wymiaru sprawiedliwości nie jest regułą, stosowana jest w sytuacjach wyjątkowych. Opłaty uiszczane w związku z toczącymi się sprawami sądowymi są dochodem Skarbu Państwa. Zwolnienie z obowiązku ponoszenia opłat jest więc w rzeczywistości kredytowaniem - w tym przypadku - przedsiębiorcy prowadzącego działalność gospodarczą.

Wniosek pozwanego o zwolnienie od kosztów sądowych zawarty w zarzutach od nakazu zapłaty został sformułowany w sposób bardzo ogólny i lakoniczny. Pozwany na jego uzasadnienie nie przedstawił Sądowi żadnych dokumentów obrazujących sytuację finansową spółki. W myśl natomiast art. 103 w/w ustawy podstawą zwolnienia od kosztów sądowych jest wykazanie braku dostatecznych środków na ich uiszczenie, czego zdaniem Sądu, pozwany

w niniejszym postępowaniu nie uczynił. Korzyść ze zwolnienia od kosztów ma odnieść strona i to ona powinna w sposób sprawny i wszechstronny przedstawić argumenty na rzecz uwzględnienia wniosku. Nieudokumentowanie wniosku

o zwolnienie od kosztów sądowych przez osobę prawną nie można, w świetle art. 103 w/w ustawy, uznać za brak formalny podlegający rygorowi z art. 130 k.p.c. Wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych jest pismem procesowym, powinien więc zawierać przedstawienie opisu kondycji finansowej wnioskodawcy wraz

z dowodami na poparcie przytoczonych okoliczności (art. 126 § 1 pkt 3 k.p.c.). Należy podzielić stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w orzeczeniu z dnia 2 października 1998 r., III CZP 34/98, Prok. i Pr. 1999, nr 3, poz. 38, iż nieudokumentowanie (niewystarczające) udokumentowanie wniosku

o zwolnienie od kosztów sądowych przez osobę prawną odnosi się do sfery dowodowej regulowanej przepisami o postępowaniu dowodowym (art. 227-234 k.p.c.), dlatego skutkiem zaniechania wnioskodawcy w tym zakresie jest oddalenie wniosku.

Wbrew twierdzeniom pozwanego Sąd nie miał obowiązku wszczynać dochodzenia w oparciu o art. 109 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, albowiem zarządzenie dochodzenia przez sąd nie może zastąpić dowodów wymaganych od osoby prawnej według art. 103. Sąd zarządza stosowne dochodzenie wówczas, gdy przedstawione przez osobę prawną dowody wywołują wątpliwości co do rzeczywistego stanu majątkowego strony domagającej się zwolnienia od kosztów sądowych lub korzystającej już z takiego zwolnienia (tak komentarz pod red. K. Gonery, Lex 2011r.)

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd, na podstawie art. 385 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc orzekł jak w sentencji.